

Bijlage 9 Achtergrondinformatie BN-waarden

In deze bijlage is uitgewerkt hoe de Natura 2000 ISHD zich verhouden tot de BN-waarden (BN Harstenhoek en het BN / SN Berkheide) van het gebied. Deze uitwerking heeft plaatsgevonden conform het stroomschema vertaling BN-waarden van de Regiegroep Natura 2000 (Lam 't, 2009). Per BN-waarde is aangegeven in hoeverre de waarde samenhang met de Natura 2000 ISHD voor Meijendel & Berkheide. Daar waar de BN-waarde niet overlapt of meelift met de ISHD wordt dit benoemd (groen gearceerd), vervolgens zijn de aanvullende BN-waarden geconcretiseerd aan de hand van het stroomschema van de Regiegroep Natura 2000.

BN-waarde	H2120	H2130	H2160	H2180	H2190	n. korfsiak	meervl.rm.	Categorie	Stap	Aanvullende ecologische randvoorwaarden?
Beschermde Natuurmonument Harstenhoek										
1. Aanwezigheid minder algemene plantengemeenschappen, incl. minder algemene en zeldzame planten:										
- zeldzame duingraslanden		X						Overlap	2b	Nee
- zeldzame planten- en (korst)mossoorten duingraslanden		X						Lift mee	3bA	Nee, enkele aanvullende soorten t.o.v. typische soorten, maar soorten algemeen, standplaatsfactoren overlappen of soort langere tijd verdwenen*
- overgangen duingrasland, ruigte, struweel		X	X					Overlap	2b	Nee
- (kruidenrijk open) duindoornstruweel			X					Overlap	2b	Nee
2. Broed-, rust- en foerageergebied diverse minder algemene en zeldzame vogels										
- struwelen van groot belang als broed- en rustgebied van zangvogels			X					Lift mee	3bA	Nee, enkele aanvullende soort t.o.v. typische soorten, maar soorten algemeen of biotoopeisen overlappen
- open delen duingebied van betekenis voor Kievit, tapuit, kneu, veldleeuwerik en graspieper	X	X						Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten
- besdragende struwelen vormen foerageergebied verschillende trekvogels, waaronder kramsvogel			X					Overig	6b	Ja, soort / functie aanvullend ten opzichte van Natura 2000-doelen
3. Leefgebied amfibieën, reptielen en insecten										

BN-waarde	H2120	H2130	H2160	H2180	H2190	n. korfslak	meervl.rm.	Categorie	Stap	Aanvullende ecologische randvoorwaarden?
- diverse soorten amfibieën, waaronder rugstreeppad					X			Lift mee	3bA	Nee, rugstreeppad typische soort, overige soorten algemeen.
- leefgebied zandhagedis	X	X						Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soort
- variatie in flora en vegetatie van belang voor insecten, waaronder oranjetip vlinder	X	X		X	X			Lift mee	3bA	Nee, diverse typische soorten insecten. Oranjetipvlinder algemene soort.
4. Combinatie van milieufactoren en het in het verleden gevoerde beheer leidt tot een bijzondere natuurwetenschappelijke betekenis.		X	X	X				Lift mee (overlap)**	8cB	Nee, combinatie van milieufactoren en het in het verleden gevoerde beheer overlappen met standplaatsfactoren van habitattypen en algemene doelen
									(7b)	
5. Openheid, reliëf en relatieve verscheidenheid aan milieuumstandigheden die van betekenis is uit het oogpunt van natuurschoon		X	X	X				Lift mee (overlap)**	8cB (7b)	Nee, openheid, reliëf en relatieve verscheidenheid aan milieuumstandigheden overlappen met standplaatsfactoren van habitattypen en algemene doelen
Beschermd Natuurmonument en Staatsnatuurmonument Berkheide (doelen overeenkomstig)										
1. BN vormt schakel in Nederlandse kustduingebied en is vanwege bijzondere combinatie van milieufactoren van internationale betekenis								Lift mee	8d	Nee, deze waarde is één van de redenen tot aanwijzing van het N2000-gebied en maakt onderdeel uit van de algemene Natura 2000-doelen
2. BN ecologisch en landschappelijk integrerend onderdeel duingebied tussen Den Haag en Katwijk								Lift mee	8d	Nee, deze waarde is één van de redenen tot aanwijzing van het N2000-gebied
3. BN karakteristiek voor Nederlands duinlandschap zoals dit in de loop der eeuwen is ontstaan als gevolg van natuurlijke factoren en menselijk handelen.	X	X	X	X	X	X	X	Lift mee (overlap)**	8cB	Nee, natuurlijke factoren en menselijk handelen overlappen met standplaatsfactoren van habitattypen en algemene doelen
									(7b)	
4. BN bestaat uit duinen, duinvalleien, graslanden, bosjes, struwelen, ruigten en plassen die bio-, geomorfo- en hydrologisch een samenhangend geheel vormen.	X	X	X	X	X	X		Overlap	2b	Nee
5. BN wordt gekenmerkt door grote verscheidenheid milieuumstandigheden die worden bepaald door geo-, geomorfo- en	X	X	X	X	X	X	X	Lift mee (overlap)**	8cB	Nee, verscheidenheid milieuumstandigheden en activiteiten van

BN-waarde	H2120	H2130	H2160	H2180	H2190	n. korfslak	meervl.rm.	Categorie	Stap	Aanvullende ecologische randvoorwaarden?
klimatologische omstandigheden en activiteiten van de mens. Door deze verscheidenheid heeft zich een aantal leefgemeenschappen ontwikkeld.									(7b)	de mens overlappen met standplaatsfactoren van habitattypen en algemene doelen
6. In BN komen minder algemene plantensoorten voor, waarvan verscheidene zeldzame plantensoorten										
- in buitenste duinenrij komen helm, rood zwenkgras, biestarwegras, zandhaver en plaatselijk zeewinde en blauwe zeedistel voor	X							Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten of soorten die onderdeel uitmaken van de vegetatietypen van het habitatype.
- in stuifduinvegetaties komen zandzegge, zandraket, duinviooltje, gerstdravik, muur-peper, duinreigersbek, kleverige reigersbek en kruipend stalkruid. Op zuidhellingen komen winter-annuellen voor als kandelaartje, zanddoddegras en vroegeling	X	X						Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten of soorten die onderdeel uitmaken van de vegetatietypen van habitattypen. Enkele aanvullende soorten, maar standplaatsfactoren overlappen
- in het zeedorpenlandschap ten zuiden van Katwijk domineren duinaveruit, zeeschildzaad, knolbeemdgras, kegelsilene en duinpaardebloem			X					Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten of soorten die onderdeel uitmaken van de vegetatietypen van habitatype. Enkele aanvullende soort t.o.v. typische soorten maar standplaatsfactoren overlappen*** of soort verdwenen****
- in kalkgraslanden zijn soorten aanwezig als bitterkruid, bitterkruidbremraap, wondklaver, kleine steentijm, driedistel en kruisbladgentiaan.		X						Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten of soorten die onderdeel uitmaken van de vegetatietypen van habitatype. Enkele aanvullende soort maar standplaatsfactoren overlappen
- in graslanden van ontkalkte bodems zijn soorten aanwezig als klein tasjeskruid, zandblauwtje, vleugeltesbloem, paashaver, en veel mossen en korstmossen		X						Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten of soorten die onderdeel uitmaken van de vegetatietypen van habitatype. Enkele aanvullende soort maar standplaatsfactoren overlappen of soort algemeen.
- in voedselrijke graslanden op voormalige akkers zijn soorten aanwezig als reukgras, duizendblad, gewoon beemdgras, wilde peen, brunel, veldlathyrus, smalbladige weegbree		X						Onder-geschikt	4bA	Nee, BN-waarde conflicteert met instandhoudingsbeheer t.b.v. duingraslanden

BN-waarde	H2120	H2130	H2160	H2180	H2190	n. korfsiak	meervl.rm.	Categorie	Stap	Aanvullende ecologische randvoorwaarden?
- in graslanden van verstoorde milieus zijn soorten aanwezig als boskruiskruid, knikkend wilgenroosje, kantig wilgenroosje en duinriet.		X						Onder-geschikt	4bA	Nee, BN-waarde conflicteert met instandhoudingsbeheer t.b.v. duingraslanden
- noordhellingvegetaties worden gekenmerkt door kruiden en lage struwelen met soorten als dauwbraam, wilde liguster, duinsalomonszegel, nachtsilene, agrimonie, ruig viooltje, hondsviooltje, stijve ogentroost, maanvaren, blauwe bremraap, kruisbladgentiaan en scherpe fijnstraal.		X	X					Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten of soorten die onderdeel uitmaken van de vegetatietypen van habitattypen. Enkele aanvullende soort maar standplaatsfactoren overlappen of soort algemeen.
- op plaatsen waar overstuivingen hebben plaatsgevonden komen uitgestrekte dwergstruwelen voor waar duinroos domineert, deze zijn vaak bijzonder soortenrijk hogere planten en mossen en korstmossen als rendiermos en kraakloof		X						Overlap	2b	Nee, integraal onderdeel van H2130
- storsituaties met duinspecifieke soorten als zandkool, hondstong, slangekruid, grote teunisbloem, zeepkruid en wegdistel. Op droge plaatsen soorten als smal vlieszaad, kromhals, loogkruid, spiesmelde, liggend vetmuur en hersthooornweegbree. Op vergravingen met versnelde mineralisatie soorten als zwarte nachtschade, akkerdistel en kleine brandnetel	X	X			X			Lift mee	3bA	Nee, situaties komen lokaal voor in / nabij habitattypen. Betreft algemene soorten.
- bosranden en struwelen met plantensoorten als zuurbes, kardinaalsmuts, kaneel-, rimpel- en viltroos en egelantier			X					Overlap	2b	Nee, integraal onderdeel van H2160. Rimpelroos is ongewenste soort en wordt actief bestreden, deze waarde is strijdig met Natura 2000-doel.
- plantensoorten kenmerkend voor de (infiltratie) plassen als groot moerasscherm, beekpunge, cyperzegge en gewone waterbies					X			Overlap	2b	Nee, integraal onderdeel van H2190A
- vochtige vegetaties in de kwelzones, kenmerkend voor een voedselrijk milieu met soorten als lisdodde, watermunt, harig wilgenroosje, koninginnekruid, grote brandnetel en duinriet					X			Overlap	2b	Nee, integraal onderdeel van H2190D
- kwelgebieden met een lage belasting met infiltratiewater met oorspronkelijke vochtige duinvalleivegetaties met soorten als kruipend zenegroen, gevleugeld hertshooi, gewone wederik, kale jonker, padderus, schildereprijs, egelboterbloem, zeeegroene zegge en duinrus.					X			Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten of soorten die onderdeel uitmaken van de vegetatietypen van habitattypen. Enkele aanvullende soort maar standplaatsfactoren overlappen of soort algemeen.
7. BN van belang als broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied vogels, waaronder weinig algemeen tot zeldzaam voorkomende soorten										

BN-waarde	H2120	H2130	H2160	H2180	H2190	n. korfslak	meervl.rm.	Categorie	Stap	Aanvullende ecologische randvoorwaarden?
- in het BN broeden onder meer wintertaling, zomertaling, krakeend, slobbeend, waterral, paapje, sprinkhaanrietzanger, kleine karekiet, kluut, baardmannentje, grauwe kiekendief, graspieper, kwartel, oeverzwaluw, kuifleeuwerik, tapuit, roodborsttapuit, boompieper, kneu, nachtegaal, braamsluiper, ransuil, bosuil, boomvak, spotvogel, wielewaal, goudvink en grauwe vliegenvanger	X	X	X	X	X			Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten. Enkele aanvullende soorten t.o.v. typische soorten maar biotoopeisen overlappen, algemene soort of soort verdwenen als broedvogel ****
- BN is belangrijk rust- en foerageergebied voor trekvogels en wintergasten, waaronder purperreiger, lepelaar, pijlstaart, nonnetje, rode wouw, bruine kiekendief, blauwe kiekendief, havik, sperwer, buizerd, visarend, zilverplevier, zwarte ruiter, groenpootruiter, grote stern, zwarte stern, waterpieper, gele kwikstaart, beflijster, kramsvogel, koperwiek, keep, frater, ijsgors en sneeuwgor.	X	X	X	X	X			Overig	6b	Ja, soort / functie aanvullend ten opzichte van Natura 2000-doelen. Enkele soorten niet langer aanwezig als trekvogel / wintergast.
8. BN van belang als biotoop voor amfibieën, reptielen en insecten, waaronder weinig tot zeldzaam voorkomende soorten										
- vooral in en nabij kwelplassen komen veel amfibieën voor als bruine kikker, groene kikker, gewone pad, rugstreeppad en kleine watersalamander.					X			Lift mee	3bA	Nee, rugstreeppad typische soort, overige soorten algemeen.
- door verscheidenheid aan biotopen zeer soortenrijke insectenfauna, in duindoorn en kruiskruid komen veel rupsen voor van bastaardsatijnvlinder en sint-jansvlinder	X	X	X	X	X			Lift mee	3bA	Nee, diverse typische soorten insecten. Bastaardsatijnvlinder vormt soms plagen die actief bestreden worden. Sint-Jansvlinder algemene soort.
- de duinen vormen een belangrijke schakel in de trekroute van vlinders		X	X	X	X			Lift mee	3bA	Nee, diverse typische soorten vlinders worden reeds meegenomen. Deze waarde lift hierop mee.
- de slakkenfauna is nabij de binnenduinrand rijk aan soorten		X	X	X	X	X		Lift mee	3bC	Nee, soorten lift mee op doelstelling voor nauwe korfslak en typische soorten van habitattypen en eisen aan abiotiek habitattypen.
- in het droge open duin komt de zandhagedis voor	X	X						Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soort
- In BN komen o.a. de volgende zoogdieren voor; ree, vos, bunzing, wezel, egel, konijn, haas, eekhoorn, woelrat, zwarte rat, bosmuis, dwergmuis, rosse woelmuis, bosspitsmuis, waterspitsmuis, watervleermuis, dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis		X		X	X			Lift mee	3bA	Nee, betreft typische soorten. Enkele aanvullende soorten t.o.v. typische soorten maar biotoopeisen overlappen of algemene soorten.

BN-waarde	H2120	H2130	H2160	H2180	H2190	n. korfsiak	meervl.rm.	Categorie	Stap	Aanvullende ecologische randvoorwaarden?
										Ja, specifiek voor (overwinterende) vleermuizen geldt dat naast de winterobjecten voor de meervleermuis ook andere winterobjecten voor vleermuizen onder het beschermingsregime vallen.
9. Onder wezenlijke kenmerken BN worden tevens met bovenstaande waarden en kenmerken samenhangende bodemkundige gesteldheid, cultuurhistorische hoedanigheid en voor fauna noodzakelijke rust begrepen	X	X	X	X	X	X	X	Overig	8cB	Ja, algemene karakteristiek gebied en heeft zodoende een landschappelijke relatie met meerdere Natura 2000-doelen.

* knolbeemdgras, gestreepte klaver, viltganzerik. ** knolbeemdgras, ***zeeschildzaad, **** kluut, grauwe kiekendief, kuifleeuwerik

Overzicht aantallen getelde vleermuizen in winterobjecten in Meijndel Legenda: Mm baardvleermuis, Md watervleermuis, mN franjestaart, pa gewone grootoorvleermuis, indt onbekend (Bron gegevens: Noort, 2009, Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland).

jaar object	Delfland / Ruigenhoek					DWL					Uilenbosch					Wassenaarse slag					Moffenslag					
Soort	mm	md	mN	pa	indt	mm	md	mN	pa	indt	mm	md	mN	pa	indt	mm	md	mN	pa	indt	mm	md	mN	pa	indt	
00/01		88					36				1	214	3	5	2	1	130	1	1	1		51			2	
01/02		115			3		41					234	5	1	1		167	2	7	2		68				1
02/03		92			1		44		1			217	4	8	2	1	156	2	10	5		75			2	
03/04		111			2		41					225	4	8	1	3	176	2	4	1		69			2	
04/05		99			3		42		4		1	238	1	7	2	2	180	2	2	2		65			2	
05/06		93			1		44				2	307	4	11	3	3	195	1	3	3		77			2	
06/07		95					56		1		1	296	6	2		1	126	1	3			59				
07/08		84			1		50			2	3	262	4	10	3	3	133	3	4	1		75	1		2	
08/09		87					65		4	1	3	292	4	12	5	3	145		5		2	79			3	
09/10		76					64		1		2	324	4	12	2	1	166	1	6			96			2	
10/11		99					80		2		5	358	2	12		3	171		9		1	134			4	
11/12		94		1			77			1	11	363	1	8	7	4	177		6	2	2	127			1	2
12/13		97					77		2		14	342		5	2	3	226		3		2	109			3	1

Overzicht aantallen getelde vleermuizen in winterobjecten in Berkheide. Legenda: Mm baardvleermuis, Md watervleermuis, mN franjestaart, mD meervleermuis, pa gewone grootoorvleermuis, indt onbekend (Bron gegevens: Noort, 2009, Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland)

jaar object	Berkheide Oost					Berkheide West					De Klip					Rijksdorp				
Soort	mm	md	mN	pa	indt	mm	md	mN	pa	indt	mm	md	mN	pa	indt	mm	md	mN	pa	indt
00/01	11	26		9	1	1	7		4	1		17		3		8	2		6	
01/02	19	19		8		1	12		7	9	1	23		4		7	4	1	5	
02/03	18	40		8		3	13		7		1	19		5		21	1		9	
03/04	26	37		6	2	1	12		9			7		1		13	6	1	7	
04/05	38	40		6	3		9		5		6	12		5		25	3		3	1
05/06	50	36		10	3		5		4		4	4		5		17	3		7	1
06/07	25	32		9	1		7				4	7		1		17	1		3	
07/08	44	28		6	1		6		1		8	5		1		31	9	2	5	
08/09	39	28		8	2	3	33	1	4		10	6		2		37	8		5	
09/10	17	22		3			4				10	7				26	7		6	
10/11	24	14		7		11	33		4		11	1		2		39	6		13	
11/12	36	29		3		9	27		2		10	1				50	6	1	3	
12/13	33	16		4		6	18		3		10	8			1	46	4		1	